

T.C.
YARGITAY
22. Hukuk Dairesi

Esas No.	2017/25544
Karar No.	2019/21620
Tarihi:	27/11/2019

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/36

- **İHALE MAKAMININ SORUMLULUĞUNUN SON ÜÇ AYLIK ÜCRETLE SINIRLI OLDUĞU**
- **İHALE MAKAMININ KIDEM İHBAR VE YILLIK İZİNDEN SORUMLU OLMAYACAĞI**
- **İŞVERENLE İHALE MAKAMININ BİRLİKTE DAVA EDİLMESİ DURUMUNDA MÜTESELSİL SORUMLULUĞA İLİŞKİN KARAR VERİLMESİNİN GEEKMESİ**

ÖZETİ ihale makamı, işçi ücretlerinin ödenip ödenmediğini kontrol etmek durumundadır. Yapılacak olan kontrol ya da işçinin başvurusu üzerine ödenmeyen ücretlerin bulunduğu tespit edilmesi halinde, belli şartlarla ihale makamının sorumluluğu söz konusu olur. İhale makamının yapmış olduğu ilan üzerine işçilerin başvuruda bulunmamış olmaları, kamu kurumunun anılan madde kapsamındaki sorumluluğunu ortadan kaldırmayacaktır. Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise, işçilerin her hak ediş dönemi

için olan ücret alacaklarının üç aylık tutarından fazlası hakkında adı geçen idarelere herhangi bir sorumluluk düşmeyeceği öngörülmüştür. Maddede sözü edilen ücret her hak ediş dönemi için "son üç aylık temel ücret" olarak değerlendirilmelidir. Yine ihale makamının kıdem ve ihbar tazminatı ile kullandırılmayan izinler sebebiyle herhangi bir sorumluluğu söz konusu değildir. İhale makamı olan kamu kurumunun, her hak ediş dönemine ilişkin son üç aylık ücretten sorumluluğu, Yasadan doğan bir sorumluluktur. İşverenle ihale makamının birlikte dava edilmesi durumunda, müştereken müteselsilen sorumluluğa dair karar verilmelidir. İhale makamının tek başına dava edildiği durumlarda, işçinin mükerrer yararlanmasını önlemek için işverence sözü edilen ücretlerin ödenip ödenmediği araştırılmalıdır

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi taraf vekillerince istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı vekili, davacının, davalı asıl işveren ... Genel Müdürlüğüne bağlı alt işveren şirketlerin oluşturduğu ortak girişim grubunda 09/12/2012-06/01/2014 tarihleri arasında kesintisiz çalıştığını, davalı tarafından 06/01/2014 tarihinde iş sözleşmesinin haksız feshedildiğini, davalı... Genel Müdürlüğü'nün asıl işveren olduğunu beyan ederek ödenmeyen kıdem ve ihbar tazminatı ile birlikte bir kısım işçilik alacaklarının davalıdan tahsilini talep etmiştir. Davalı ... Genel Müdürlüğü vekili, müvekkili kurumun ihale makamı olup işveren sıfatı bulunmadığını, dava konusu... İçme Suyu İsale hattı II.Kısım inşaatı işinin ihale ile anahtar teslimi verildiğini, inşaat işinin eser sözleşmesi niteliğinde olduğunu ve bu sebeple sorumluluklarının olmadığını savunarak davanın reddini talep etmiştir. Mahkemece, toplanan kanıtlar ve bilirkişi raporuna dayanılarak, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Kararı taraf vekilleri temyiz etmiştir.

1-Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davacının tüm, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-İhale makamının işçilik alacaklarından sorumluluğu konusunda taraflar arasında uyuşmazlık bulunmaktadır.4857 sayılı İş Kanununun 36. maddesinde, "Genel ve katma bütçeli dairelerle mahalli idareler veya kamu iktisadi teşebbüsleri yahut özel kanuna veya özel kanunla verilmiş yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşlar; asıl işverenler müteahhide verdikleri her türlü bina, köprü, hat ve yol inşası gibi yapım ve onarım işlerinde

çalışan işçilerden müteahhit veya taşeronlarca ücretleri ödenmeyenlerin bulunup bulunmadığının kontrolü, ya da ücreti ödenmeyen işçinin başvurusu üzerine, ücretleri ödenmeyen varsa müteahhitten veya taşeronlardan istenecek bordrolara göre bu ücretleri bunların hakedişlerinden öderler” şeklinde kurala yer verilmiştir. Bu düzenlemeye göre ihale makamı, işçi ücretlerinin ödenip ödenmediğini kontrol etmek durumundadır. Yapılacak olan kontrol ya da işçinin başvurusu üzerine ödenmeyen ücretlerin bulunduğu tespit edilmesi halinde, belli şartlarla ihale makamının sorumluluğu söz konusu olur. İhale makamının yapmış olduğu ilan üzerine işçilerin başvuruda bulunmamış olmaları, kamu kurumunun anılan madde kapsamındaki sorumluluğunu ortadan kaldırmayacaktır. Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise, işçilerin her hak ediş dönemi için olan ücret alacaklarının üç aylık tutarından fazlası hakkında adı geçen idarelere herhangi bir sorumluluk düşmeyeceği öngörülmüştür. Maddede sözü edilen ücret her hak ediş dönemi için “son üç aylık temel ücret” olarak değerlendirilmelidir. Yine ihale makamının kıdem ve ihbar tazminatı ile kullandırılmayan izinler sebebiyle herhangi bir sorumluluğu söz konusu değildir. İhale makamı olan kamu kurumunun, her hak ediş dönemine ilişkin son üç aylık ücretten sorumluluğu, Yasadan doğan bir sorumluluktur. İşverenle ihale makamının birlikte dava edilmesi durumunda, müştereken müteselsilen sorumluluğa dair karar verilmelidir. İhale makamının tek başına dava edildiği durumlarda, işçinin mükerrer yararlanmasını önlemek için işverence sözü edilen ücretlerin ödenip ödenmediği araştırılmalıdır. Yargıtayın kararlılık kazanmış olan uygulamasına göre, anahtar teslimi suretiyle ihale edilen işlerde, kamu makamlarının fazla çalışma, hafta tatili ile bayram ve genel tatili alacakları yönlerinden sorumluluğu bulunmamaktadır (Yargıtay 9.H.D. 19.1.2010 gün 2009/12074 E, 2010/378 K.). Dosya içeriğindeki bilgi ve belgeler ile tanık beyanlarına göre; davalı ... Genel Müdürlüğü ile dava dışı ... İnşaat Ltd. Şti. ve ...-... İnşaat Ltd. Şti. iş ortaklığı arasındaki ilişki gereğince, ... Genel Müdürlüğü'nün ... İçmesuyu 2. Merhale İsale Hattı 2. kısım İnşaat İş'i kapsamındaki işleri, dava dışı iş ortaklığına ihale suretiyle yaptırdığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle, davalı ... Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunun İş Kanunu'nun 36. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekir. Böyle olunca davalı ... Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğu 4857 sayılı İş Kanununun 36. maddesi uyarınca her hak ediş döneminde son üç aylık kısmı aşmamak üzere belirlenmeli ve sonucuna göre talepler hakkında karar verilmelidir. SONUÇ: Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı nedenle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgililere iadesine, 27/11/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.